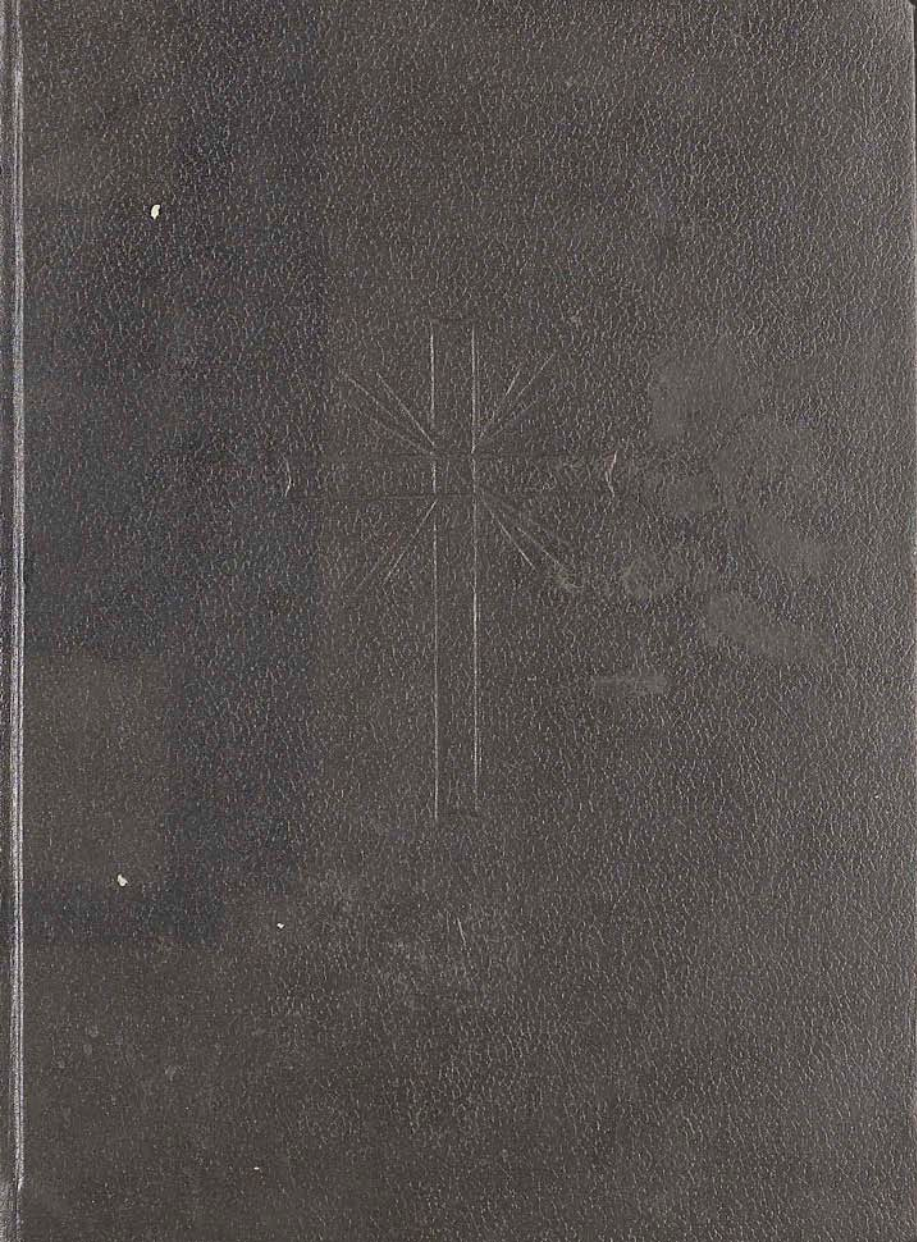

ՄԻԹԱՅԻՈՍ :

ՄԵԼԻԹ ԳԼԻՐԵՈ :

ՄԵԼԻԹ ԶԱՆԳԼԱՆԻ :

ՆԱՐ ԵՄԵՐՈՒՄԷ :

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏԻ
 ՍՐԿԼՈՂԵՆ ՊՐՏԵՐՆԻ
 ԲՆԱՆ ԼՂԱՐՈՂՈՒԹԵՆ ՍԵՅ ԼԿԵ
 ղԵԳՆԵՅԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅԵ :
 ՏԿԱՊԵՆԵԱԼ ԴԻՐՆԱՏԻՄԵԼ Դ
 ԼՂԱՄԱՆԿԱՐ ԼԹՈՒՋ ՍԵՐԵՅ
 ԼՂՅՄԻՆԺԱՆԻ :
 ՀՐԱՆՆԱՆՔ ՏՆ ԳՂԱԿԱՐՈՒ
 ՍԵՀԱՌԻԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՒԹԻՄ
 ՀԱՅՈՅ :

ՅԱՌԻ ՄԱՐԿԵՂՈՒՆՔ ՓԵՂԵՆ, ՊԵՃՐ :
 ԼԵՐ ԴԵԹՈՆԿԱՆԻՍ ՀԱՅՈՅ, ՊԵՂԷ :

ՄԵԼԻԹ ԳԼԻՐԵՈ :

ՄԵԼԻԹ ԶԱՆԳԼԱՆԻ :

712

1788

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՍ

ՌԵՆԻՐ ԲՐԻՆԵՆԻՈՅ
սպաս եկեղեցւոյ • Յորժամ
կամիցի քահանայն պատարագ
մատուցանել :

ՊԵՐՏԻ ԲՅՍՊԻՍ
խորհրդաբար դժեւտանորէլ :

Ստոյ յանդատունն հանդերձ սար
կանադօքն ուր զգեստքն են պատրդի :
Եւ զգեցեալ պաշտօնէ իցն ը իւրա
քանչիւր աստիճանի :

Բասցեն ապա Սաղմոս ճնա • Այօրդ :

ԲԱՆԵՆԻՐ
քո զգեցցին զար
դարութի • Լսփք

քո ցնծալով ցնծասցեն : Իօիս •

Եկեա՛ տր զդա՛նթ • Լ զնմ
հեղութի նորա :

Ուր երդունա՛ն տն • Լ ուխտս
եդ Եւ յակոբայ :

Թէ ո՛չ մոից ՚ի յարկս տան
խնց • Թէ ելց յանկողինս
մահանց իմց :

Թէ տաց քուն աչաց իմց •
կամ նինջ արոււանաց իմց •
կամ հանգիստ իրանաց իմց •
մինչև դաից զտեղի յարկի տն

Եւ յակոբայ :

Եւ յակոբայ զնմանէ յեկրայ
Թայ • Լ գտաք զնա ՚ի դաշտս
մայրեաց :

Ստոյք ՚ի յարկս նր • Լ եր
կիրպղցուք ՚ի տեղւոյ՝ ուր
կացեալ են ոսք նր :

Եւ ՚ի տր ՚ի հանգիստ քո՝ դու
Լ տապանակ կտակի սրբու
Թեան քոյ :

Բահնայք քո զգեցցին զար
դարութի • Լ սփք քո ցնծալով
ցնծասցեն :

Ս ան դա՛նթի սիրելոյ քոյ՝
մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո
յօծելոյ քումն :

Երդունա՛ն տր դա՛նթի ճըլ
մարտութի • Լ ո՛չ տուաց նմս •
՚ի պաղոյ որովայնի նր նատու
ցանել յաթու նր :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօ
րէնս իմ • Լ զվկայութիս իմ •
զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նց նատցին յա՛խտեանս
յա՛խտենից յաթու քո :
Հաճեցա՛ն տէր ընդ սիօն •
Լ ընտրեաց բնակիլ ՚ի նմս •

Բ

ա

աւէ՛ անէ հանգիստ իմ յաւի
տեանս յաւիտենից • 'ի անս
բնակեցայց՝ զե հաճեցայ
ընդ սա :

Օ որս սորա , օրհնելով օրհ
նեցից • և զաղքատս սորա
լցուցից հացիւ :

Լըրիցանց սորա զգեցուցից
զերկուի • և սքք սորա ցնծա
լով ցնծասցեն :

Ինդ ծագեցից եղիւր 'ի դա
ւիթ • պատրաստ արարից ըզ
ճրագ օծելոյ խնյ :

Եւ շնամեաց սորա զգեցուցից

շամեթ • այլ 'ի վը նք ծաղկեա
ցի սրբուծի իմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ :

Ի յԺմ և միշտ և յաւիտեա՛ :

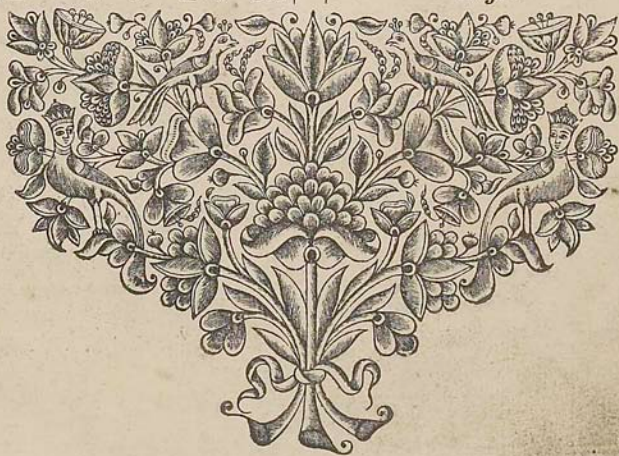
Եւ քաղողեաց Սարկաւագն :

Եւ ևս խաղաղութեան զտր
աղաչեսցուք :

Իսնդ բեսցուք հաւատով միա
բանութիւն • 'ի ինէ • զե զողորմուե
ղնորհաւոր արասցէ 'ի վը մեր :

Ի մեռակալ տր ան մեր կե
ցուցէ՛ և ողորմեսցի՛ :

Եւ ասասցեն երկոտասան Տր ողոր
մեսցա :

Այս խոր հոգաբերիչ և խնամակար ընդ մեզ

ստեղծարար և օրհնող

«Բերառտ գառն անմեղ՝ սիրովն որ առ մեզ, գայ Դիմաճ խաչի,
 հօրն իւր շնորհազեղ՝ առ հաշտիլ լը մեզ, պատարագ մատչի:»

անձառեղ խոնարհութիւն յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան
շրջեցար : Որ եղեր քահանայապետ յաւիտեակից ըստ կարգին
մեղքաւորեալի՝ և զարդարեցեր զեկեղեցիքս նր : Տէր ամ-
նակալ՝ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգե-
հուլ, արժանի արա՛ և զնա ՚ի ժամուս յայտնի զանպիտան
ծառայս քո • որ համարձակեմ և մերձենամ ՚ի նոյն հոգեւոր
Է

պաշ

պաշտօն փառաց քոյ : Որպէս
զի զամ ամբարշտուիս մերկա
ցայց որէ հանդերձ պղծուէ .
և զարդարեցայց լուսովքով :
Ինկեա՛ յինէն զչարս իմ , և
Թօթափեա՛ զյանցանա իմ .
որպէս զի արժանի եղէց հան
դերձեալ լուսոյդ առ ՚ի քէն :
Դ նորհեա՛ ինձ քահանայա
կան փառօք մտանել ՚ի պաշ
տօն սրբուեց քոյ , ի այնոսիկ
որք անմեղութի պահեցին
զպատուիրանս քո : Օ ի և ես
պատրաստ գտայց երկնաւոր
առադաստիդ ընդ իմաստուն
կուսանան . փառաւորել ըզ
քեզ քս՝ որ բարձեր զմեղս ա
մենեցուն : Օ ի դու ես սրբ
բութիւն անձանց մերոց . և
քեզ բարերարիդ այ փայելէ
փառք՝ իշխանուի և պատիւ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Եւ զմատուցեալ Ստրկաւադուքն
զքեցուցեն նմա զհանդերձսն՝ ասե
լով , Եւ ևս խաղաղուէ զար աղաչես
ցուք . ընկայ , կեցս և՛ :
Քահայն , Օ բնուի և փառք հօր և՛ :

Եւ յետ օրհնեն՝ զիցէ յառաջ
շխտեն ՚ի գլուխն ,
և ասասցէ :

Ի Ր Տ Լ Ի

աստաւարտ փր
կուծիք ՚ի գլուխ

իմ , պատեճազմիլ ի զօրութիւս
Թշնամոյն . Դ նորհօք ան մե
լոյ յի քի : որում փայելէ՛ :

Դ ապկին :

Օ քեցո՛ տէր ինձ հանդերձ
փրկուէ և պատմուճան ուրա
խուէ . և շուրջ պատեա՛ զդես
սովս փրկուծիք . Դ նորհօք :

Պատուոյն :

Դ ուրջ պատեացէ՛ կամար հա
ւատոյ զմէջս սրտի իմոյ և
մտացս . և շիջուցէ՛ ՚ի սմանէ
զխորհուրդս աղտեղիս : Եւ
զօրութի շնորհաց քոյ յամժամ
բնակեացի ՚ի սոսա . Դ նոր՛ :

Բաղդասին :

Տո՛ւր արձ զօրութի ձեռին իմոյ ,
և լու՛ն զամ աղտեղուիս իմ :

Ու զի կարօղ լինիցիմ ապաս
ւորել քեզ անախտութեմբ
հոգւոյ և մարմնոյ . Դ նոր՛ :

Ու բարին . և Ս յակասին :

Օ քեցո՛ տէր պարանոցի իմոյ

զարդարութի : Լ՛ճ սրբեա
զսիրտ իմ յամ աղտեղութի
մեղաց . Շ նորհօք :

Նախորտին . այսինքն Շ ուրջառին :
Տը ողորմութի քով զգեցո՛
ինձ զգեստ պայծառ . և պա
րըսպեա՛ ընդդէմ՝ ներգործու
թեան չարին : Օ ի արժանի
եղէց փառաւորել զքո փա
ռաւորեալ անուոնդ . Շ նոր՛ :

Յեա զգեստաւորելոյ սրբազան
զգեստութեան՝ ասէ :

Յնձապէ՛ անձն իմ ՚ի ար , զի
զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկու
թեան և պատմութեան ուրա
խութեան . իբրեւ փեսայի եդ
ինձ պսակ . և ուր զհարան
զարդու զարդարեաց զիս .
Շ նորհօք անմեղոյ յի . բի՛ն :

Լ՛ճ յետոյ եկեսցեն առաջի սրբոյ սե
ղանոյն : Լ՛ճ քահանայն լուսացէ ըզ
ձեռս իւր՝ ասելով Սիմո՛ն , կցորդ :

Լ զձացից սրբութի զձեռս իմ :

Սարկաւազն . փոխ :

Սատարա՛ ինձ ար , զի ես :

Քահանայն :

Ս սրբուհւոյ անձնին :

Սարկաւազն :

Սք զանձնին՝ և զամենայն :

Քահանայն :

Լ նկալ տէր զաղաչանս մեր՛ :

Խոստովանիմ առաջի ար , և

սրբուհւոյ անձնին , և ա

ռաջի ամ սրբոյ , և առաջի

ձեր հարք և եղբարք , զամ

մեղս զոր գործեալ եմ : Վան

զի մեղայ խորհրդով , բանիւ ,

և գործով , և ամ մեղք զոր

գործեն մարդիկք : Ս եղայ ,

մեղայ : Մշալեմ զձեզ՝ խնդ

րեցէ՛ք վն իմ յայ զթողութի :

Պատարխանեացեն որք մեքն են :

Ողորմեսցի՛ քեզ ան հորն՝ և

թողութի շնորհեսցէ՛ ամյանցա

նաց . քոց , անցելոյն և այժ

մուս . և յառաջակայէն փր

կեսցէ՛ . և հաստատեսցէ՛ յամ

գործս բարիս : Լ՛ճ հանգուս

ցէ՛ զքեզ ՚ի հանդերձեալ

կեանսն . ամէն :

Պատարխանեացէ և ինքն :

Մշատեսցէ՛ և զձեզ մարդա

սէրն ան , և թողցէ՛ զամ յան

ցանս ձեր . տացէ՛ ժամանակ

ապաշխարելոյ և գործելոյ ըզ

բարիս . ուղղեսցէ՛ և զառաջա

կայ կեանս ձեր շնորհօք սբ

է

հոգ

Հոգւոյն, Հօրն և ողորմածն,
և նմա վառք յաւիտեան ամէն:
Վաղիբն:

Յիշեցի՛ր զմեզ առաջի ան-
մահ Վառին այ:
Վահանայն:

Յիշեալ լիցի՛ք առաջի անմահ
Վառին այ:
Վաղիբն. Սէ. շի. փոխ:

Ըշարակեցէ՛ք առ տր նմեր¹¹:
Սարկաւազն քարոզեսցէ:

Աբ եկեղեցեաւն աղաչեա¹¹:
Վահանայն:

Պի մէջ տաճարիս և առաջի
նախնիս և պայծառացեալ
սբ նշանացս և սբ տեղւոյս
խոնարհեալ երկիւղեալ երկիր
պաղանեմք, զսբ և զհրաշալի
և զյաղթող զտէրութիւն քո
վառաւորեմք, և քեզ մատու-
ցանեմք զօրհնութիւն և զվառու-
նդ հօր և ընդ հոգւոյդ սբ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից, ամէն:

Վահանայն դարձել ասացէ՛ սաղմոս¹
Եւ, Կցորդ. Եւրանեւոյ ի խորանն:

Ատից առաջի սեղանոյ այ:
Սարկաւազն, փոխ:
Վաստարա՛ ինձ անձ և իրաւ:

Լ

Սարկաւազն քարոզեսցէ:

Եւ և խաղաղութեան զտր
աղաչեսցուք:

Օրհնեսցուք զհայր նմ մերոյ
յի քի. որ արժանի տալ
զմեզ կալ ի տեղւոյս վառա-
ւառութե, և երգել զերգս
Հոգւոյս: Վմենակալ տր¹¹:

Վահանայն:

Պարկի սբ և ի տեղւոյ
վառաւանութե՝ հրէշտակաց
բնակարանիս և մարդկան քա-
ւարանիս, առ ի նախնիս
և պայծառացել սբ նշանացս
և սբ տեղւոյս՝ խոնարհեալ
երկիւղեալ երկիր պաղանեմք,
զսբ և զհրաշալի և զյաղթող
զտէրութիւն քո օրհնեմք և վա-
ռաւորեմք, և քեզ լե երկնայ-
ին զօրան մատուցանեմք զօր-
հնութիւն և զվառու լե հօր և լե
Հոգւոյդ սբ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից,
ամէն:

Ը

Լա

յակ թէ՛ եպիսկոպոս լինիցի խորհրդա-
ծուէն, ածցէ՛ ՚ի վերայ լանջացն զպա-
տուհական եւթիորոնն : Եւ մատուցեալ
առ ընծ պարտն սեղանոյն, և ի ծուհիս
անկեալ յորդահոս արտասուօք լուռ և
անմեռնչ ասացէ՛ զաղօթս առ Ծր-
հօգին տնօրինիչ գործոյն :

ԱՅ՝ ՎԻՃԻՎԻՆ՝ ԼՊԵՒԵՅԱՅ՝ :

ՄԵՆԵՐԿԵՐԼ՝

Բարերար և
մարդասէր ան-
բոլորից • յորինող երևութից
և աներևութից • վրիժող և
հաստատող • խնամող և խա-
ղաղարար, հօր հղոր հոգի :
Հայցեմք բարկատարած մարդ
թանօք, գոչմամբ հեծու-
թեան՝ յանդիման եղեալ
քեզ ահաճողիդ :

Սասնամբ մեծաւ գողութիւն,
աստիկ երկիւղիւ՝ մատու-
ցանել նախ զբանականս զայս
պատարադ՝ քում՝ անդնին
տէրութեդ, իբր աթուակցի
վառակցի և արարչակցի՝
հայրենի անկապուտ պա-
տուհոյդ, և քննողի ծածկու-
թեան խորաց խորհրդոց ամե-
նակատար կամաց հօրդ հմ-

Ի

մանուէր՝ զբեղ առաքչի,
վրիժի և կենդանատուի և
արարչի ամենայնի :

Պիճեուն քոյ ծանուցաւ մեզ
երբեակ անձնաւորութի միա-
նական անուէդ • յորոց մի և
գուռ ճանաչիս անհաս :

Բէւ, և ՚իճեուն քոյ առա-
ջինքն նախապետական տոհմն
շառաւ իղք՝ տեսանողք անուա-
նակոչեալք, զանցեալն և ըզ-
գալոցն, ղեղեալն և զոչ-
դոյսցեալն, անատուէրա-
բար բարբառով բանի վերայ
պատմեցին :

Հոգի այ բարոշեալ զբեղ
մոկէսի, որ ՚ի գնալն քոյ ՚ի
վերայ ջրոցն՝ անպարագիթ
ղորութի, ահեղ շրջարկութի
տաճողականաւ՝ թեւապար-
վակ պաշտպանողորէն՝ գթա-
ռիլել ՚ի ծնունդս նորոգս՝ զա-
ւաղնին խորհրդ ծանուցեր :
Յոր կերպարան օրինակութե-
նախ քան զկառուցանել լոյ-
լոյծդ մածուած վերջնում
վարագուրիդ, յօրինեցեր կա-

Թ

ԼՊԵՒ

րող տիրապէս զբովանդակ բնու-
 թիւնս ամենից բնաւից բոլո-
 լից գոյից ամ էից՝ յանէից :
 Բ. և ստեղծանին ՚ի նորոգութի
 յարութե ամ եղեալքս առ ՚ի
 քէն՝ յայնմ ժամանակի, որ է
 օր վերջին՝ այսր կենցաղի, և
 օր առջին՝ երկրին կենդանեց :
 Բ. եղ հնազանդեցաւ միութե
 կամացն՝ որպէս հօրն իւրում,
 ազգակիցն քո՝ էակիցն հօր՝
 անդրանիկն որդի . մերովս
 կերպիւ՛ զքեզ աւետարանեաց
 ճշմարիտ ամ՝ հաւասար և հա-
 մադոյ հօր իւր հօրի . և զառ-
 ՚ի քեզ հայոյրումն՝ անքաւելի
 քարոզեաց . և իբր զամա-
 մարտից զ՚ի քէն հետտեղոյն լոյ
 չարաբանական բերանսն կար-
 կեաց : Եւ զիւրն շնորհեաց
 արդարն և անարատն՝ գտիչն
 ամի . որ վասն մեղաց մերոց
 մասնեցաւ, և յարեաւ վասն
 զմեզ արդարացուցանելոյ :
 Գ. մա վառք ՚ի ձեռն քոյ, և
 քեզ բարեբանութի ընդ հօր
 ամենակալի, յաւիտեանս յա-
 շխտեից . ամէն :

Դարձել կրկնեցի ՚ի նոյն կարգ բա-
 նի, մինչև վստահութիւն վերահայե-
 ցողութե լուսոյ հրաշագէտ ազգեալ
 յայտնեցի . աւետարանել վերստին
 զերկն խաղաղութի :

Դ. Ե. Չ. Խ. Բ. Ե. Ի.

արեւսեմք արտա-
 ստեալից հառաչ

մամբ յամ անձնէ՝ զխառա-
 չորեալ արարչութիւն՝ անեղծ
 և անստեղծ անժամանակ հո-
 գւոյդ գթածի, որ բարե-
 խօսդ էս վն մեր յամուռնչ
 հեծութիւն առ ողորմածդ հայր :
 Որ զսքան պահես, և զմեղո-
 ցեալն մաքրես՝ և տաճարս
 կառմես կենդանի և կեցուցիչ
 կամաց բարձրեալդ հօր :
 Ըրդ՝ ազատեա՛ զմեզ յամ ան-
 մաքուր գործոց, որ ոչ է հաճոյ
 քումդ բնակուէ . և մի շիջիլն
 առ ՚ի մէջ լուսոյդ շնորհաց
 վաղմուշք ՚ի տեսականացս ա-
 չաց խնասիրց . վն զի զքեզ ու-
 սաք միանալ ՚ի մեզ ՚ի ձեռն
 արթից, և ընտիր վարուց
 խնկեցոց :

Լ՝ քանզի մինչ յերրորդու-
 թենէդ պատարագի, և միւսդ
 ընդունի՝ հաճեալ ընդ մեզ
 հաշտարար արեամբ անդրան-
 կի իւրոյ • իսկ դու ընկալցին
 զմեր պաղատանս, և յարդա-
 լեսցիս զմեզ օթեվանս պատ-
 ճականս ամ պատրաստուք՝ ի
 վայելմն ճաշկման երկնաւոր
 գաւինդ, առանց պատժոյ
 դատապարտութե՝ ընդունիլ
 զայս անմահացուցիչ մանա-
 նայս կենաց նորոյ փրկութե :
 Լ՝ հաղեցի՝ ի հրոյս յայս
 մանէ գայթակղութիս մեր, ուն
 մարգարէին կենդանախարոյկ
 կայծակամբն՝ ի ձեռն ունե-
 լեացն մատուցման • զի յամի
 քոյդ քարոզեսցի գթութի,
 ուն որդւոյն նայ հօր քաղց-
 րութի • որ զանառակ որդին
 մերձեցոյց ի հայրենի ժա-
 ոանդութիւն, և զպոռնիկան
 յառաջեցոյց յերկնային ար-
 քայլին՝ արդարոցն երանու :
 Լ՝ յոր, նոր այն, և ես մի եմ ի
 նոցանէ • և զիս ընկալ ընդ

նոսին իբր մարդասիրութեան
 կարօտեալ մեծի, շնորհօք քո
 ապրեալ, զարեամբ քի ստա-
 ցեալս :

Օ ի յայտմ ամի յամու մ ծա-
 նիցի քո անուիր՝ ը հօր փա-
 ռանորէլ համապատուարար,
 ի մի կանս և ի մի իշխանութի
 գովութեան :

Ի Զայն :

Օ ի քո է գթութի, և կարո-
 ղութի, և մարդասիրութի,
 ջորութի և փառք յաւիտեանս
 յաւիտենից • ամեն :

Եզր յարուցեալ է կեացէ առ ընծայս
 րան սեղանոյն : առ որ մատուցէ Եւ
 խառնակաւ զՍիւսարն Օ որ առեւ
 Բահանայն զիցէ ի մաղղայն • ասելով :

Յիշատակ ան մերոյ յի քի :
 Լ՝ անաւեալ զգինին արկցէ խաչանիշ
 իսկիհն • ասելով :

Յաղագս յիշատակի փրկա-
 գործ անօրէնութե ան նայ և
 փրկչին մերոյ յի քի :

Լ՝ ասացէ զՍիւսարն Յօհաննու
 Ոսկեբերանին, ի ծածուկ :

ՏԲ ան մեր՝ որ զերկնաւոր
 հացդ զմեր մեր յի քի զկերա-
 կուրդ ամ աշխարհի, առա-
 քեցեր փրկիչ և կեցուցիչ և

Ժա

բա

բարերար՝ օրհնել և սրբել
 զմեզ, ինքին դու ԹՅՐ օրհ
 նեա և այժմ զսուաճադութիս
 զայս : Ինկա՛լ զսոյ յերկնային
 քո սեղանդ : Յիշեա՛ որպէս
 բարերար և մարդասէր զմա
 տուցողս, և վասն որոց մա
 տուցանի : Եւ զմեզ անդա
 տապաւրտ պահեա ՚ի բաճա
 նայադործութի ԹՅՐային խոր
 հրդոցքոց : Օ ի ԹՅ և վա
 ռաւոր է ամենապատիւ մեծ
 փայելլութի փառացդ հօր և
 որդւոյն հոգւոյդ ԹՅՐ, այժմ
 և միշտ և յաւի՛ :

Եւ սրբեացէ, ասելով Սաղմոս 77 :
 ՏՅ Թաղաւորեաց : Հաստա
 տեաց : Իմբարձան : Ի ձայ
 նէ : Սքանչելի : Տանքում :
 Եւ խաչակրեացէ երկոյս . ասելով :
 Հողին ԹՅ եկեացէ ՚ի բեզ
 և զօրութի բարձրելոյն հովանի
 լեցի ՚ի վերայքոյ :

Եւ արկցէ զսուռնն . ասելով :
 Խուռնի մատուցանեմ առաջի
 քոյ քն՝ բուրումն հոգւորա
 կան : Ինկա՛լ ՚ի ԹՅ յերկնային
 և յիմանալի քո մատուցարանդ

Ի հոռ անուշից : Ի ռաբեա՛
 առ մեզ փոխադէն զճորհս և
 զպարգևս հոգւոյդ ԹՅՐ : Եւ
 քեզ մատուցանեմք զփառս
 ք հօր և ք հոգւոյդ ԹՅՐ, այ՛ :

Եւ ապա խնկելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն
 իջէ հանդերձս արհիւրն, և դարձել
 ելցէ ՚ի վեր, և երկոյս երկրպագեալ
 համբուրեացէ զսեղանն : Եւ ՚ի ախար
 սարկաւառն կայցել ՚ի մէջ եկեղեցւոյն,
 ձայնեացէ :

() Երհնեա՛ տէր :

Եւ Քահանայն ասացէ
 ՚ի Չայն :

Երհնեա՛ Եւ

Թաղաւորութիւն

հօր և որդւոյ և

հոգւոյն ԹՅՐ, այժմ և միշտ՛ :

Եւ սխառիցին ՚ի պիլքն ժամամուտ քն
 պատճառն աւուրն : Եւ յաւարտին
 ձայնեացէ ՚ի ախարկաւառն :

Եւ ևս խաղաղութե զԹՅ աղա
 չեացուք . ընկալ, կեցո և ո՛ :

() Երհնեա՛ ԹՅ :

Եւ Քահանայն ասացէ ՚ի Չայն :

() Երհնութի և փառք հօր և՛

Խաղաղութի ամենեցուն :

Գ՛՛ Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ :

Սե՛՛ Ի ստուծոյ երկրպա՛ :

Գ՛՛ Ի ռաջի քո տէր :

ՅԵ

Եւ

Եւ Քահանայն ասացէ՝ Իշայն :

ՏԲ Թճ մեր՝ որոյ կարողութիւն
անքննին է , և վատքը

անհասանելի . որոյ ողորմութիւն
անչտփէ , և գթութիւն անբւ՛ :

Վու ըն առատ մարդասիրութիւն
քում , նայեալց 'ի ժողովուր

դըս քո՝ և 'ի տաճարս այս սը :
Եւ արա՛ ընդ մեզ և ընդ ա

ղօթակիցս մեր՝ առատապէս
զողորմութի՛ն քո և զգթութի՛ն :

Օ ի քեզ վայելէ՛ վառք՝ իշ
խանութի և պատիւ՛ , այ՛ :

Եւ սխանիցին աստ Վպիլքն Սաղմոս
և շարական բառ պատշաճին : Եւ մինչ
նորս երգիցեն , Քահանայն ասացէ՝
զարօթս 'ի ծածուկ :

ՏԲ Թճ մեր՝ կէցո՛ զժողո՛
վուրդս քո , և օրհնեա՛

զժառանգութիւն քո : զըրումն
եկեղեցւոյ քո պահեա՛ : Ալը

բեա՛ զսոսա որք ողջունեցին
սիրով զվայելչութի տան քոյ :

Վու զմեզ փառաւորեա՛ Թճ
այլին զօրութե՛ քով . և մի՛

թողուր զլուսացելա 'ի քեզ :
Օ ի քո՛ն կարողութի և զօրութի

և փառք յաւի՛ :
Խաղաղութի՛ն ամենեցուն :

Ար հասարակաց զայս և միա
ձայն մեզ ամենեցուն ուսու

ցեր աղօթել . և զերկուց և
զերկից միաձայնելոց յանուն

քո զինդրուածս պարգևել
խոստացար : Վու Եայժմ՝

զճառայից քոց զինդրուածս
առ 'ի յօդուսն կատարեա .

չնորհելով մեզ յայտ՝ յաւի
տենկա զխոսութիւն քումդ

ճշմարտութե՛ , և 'ի հանդեր
ձեալն զլեանան յաւիտենա

կանս պարգևելով : Օ ի բա
րերար և մարդասէր ես Թճ .

և քեզ վայելէ՛ վառք՝ իշխ՛ :
Եւ 'ի փառք տալն դպրաց , երկիրպա

ցեն առաջի բեմին ամենեքեան : Եւ
Քահանայն երկրպագելով սեղանոյն ,
ասացէ՝ զարօթս 'ի ծածուկ :

ՏԲ Թճ մեր՝ որ կարգեցեր
յերկինա զդասս և ըզ

զինտնորութիւն հրեշտակաց և
հրեշտակապետաց 'ի ապաս

տնորութի՛ն փառաց քոց . արա՛
այժմ՝ ըն մուսս մեր մտանել

և սքը հրեշտակաց , և լիւիլ
պաշտօնակից մեզ և փառաբա

նակից քում բարերարութեդ :
Ժդ

Պէշն:

Օ՛ի քո՛ւ կարողութիւն , և
զորութիւն , և փառք՝ յաճի
տեանս , ամէն :

Եւ համբարեացեն զսեղանն : և
Սարկաւագուէքն գոչեացեն :

Պրախումս :

Եւ Սարկաւագաց մի ոմն բարձրա-
ցուացէ զ՛ճեռարանն սբ :

Եւ Վարդեն ըստ խորհրդոյ աւուրն
երգեացեն զ՛քրքրբեանն :

Սբ անձ , սբ և հզօր , սբ և ան-
մահ : որ խաչեցար՝ և այլն :

Եւ Վահանայն զոյգ ամին ասացէ-
ն ի ծածուկ :

Ըսբ՝ որ իստաբես հան-
գուցեալ ես , և երեք
սրբեանն ձայնիւ սերօբէք
գովեն զքեզ՝ և քրքրէք փա-
ռաբանեն . և ամ երկնային
զորութիւք քեզ երկիրպագա-
նեն : Որ ի չգոյէ ի գոյ անծեր
զամենայն արարածս : Որ ա-
րարեր զմարդն ըստ պատկերի
բում և նմանութե . և ամ
շնորհիւ քով զնա զսրդարե-
ցեր , և ուսուցեր ինդրել
զխմաստութի և զգօնութի :
Եւ ոչ անտես արարեր զմե-
ղուցեալն . այլ եղեր ի վերայ

նորա արաշխարուի փրկուէ :

Որ արժանի արարեր զմեզ
զնուաստացեալ և զանարժան

ծառայոս քո ի ժամուս յայս

միկ , կալ առաջի փառաց

սրբութե սեղանոյ քոյ , և

զօրինուոր երկրպագութի և

զփառաբանութի մատուցա-

նել քեզ : Վա Թր՝ ընկալ

իբերանոյ մեղաւորացս զե-

րքարբեան օրհնութիս . և

պահեա՛ զմեզ քոյն քաղց-

րութեմբդ : Եւ մեղ զամ

յանցանս մեր զիսմայ և զա-

կամայ : Սրբեա՛ զհոգի՛ ըզ

միտս և զմարմնս մեր . և

շնորհեա՛ ի սրբութե պաշտել

զքեզ զամ աւուրս կենաց

մերոց : Վարելստուք սրբու-

հոյ անձանին և ամ սրբոց

քոց՝ որք յաճիտենից քեզ

բարեհաճոյացան : Օ՛ի սբ

ես ար անձ մեր . և քեզ վայե-

լէ փառք ի շխանութի և պա-

տիւ , այժմ և միշտ և յաճի

տեանս յաճիտենից , ամէն :

Ժդ

Եւ

Եւ ի հատարիլ երեքսրդեանս և աշտօթեցն Սարկաւազն քարոզեաց։
Եւ Լեւ խաղաղութե զոր։
Ս ի խաղաղութե ամ աշ։

Եւ ա ձայնեաց։
() Բհնեա՛ տէր։

Եւ Բհնայն՝ զոք քարոզեցն, բազկատարած ասացէ զՆոթա՛ն ի ծածուկ։

Տ Ի ամ մեր՝ զհաղկատաւ րած զաղաչանա ծառայից քոց վերնկալիս, և ողորմեցիս ի մեծի ողորմութեամբ։ Օ զթուր թո առաքեա՛ ի վերայ մեր և ամ Ժողովդէնա՛ որք ակնունին առ ի քէն առատ ողորմութեդ։

Եւ ի ողորմած և մարդասէր ես ամ գորով և քեզ վայե։

(Եւ ապտորիլ՝ երկրպագեաց սեղանս Բահանայն, և եկեալ նոցի յաստիճան։

Եւ սկսանիցին զպիղքն սաղմս ի խորհրդոյ աւուրն, և ընթերցցին զգիրս մարգարեականա և զառաքելականա։
Եւ զկնի արէ լուիս, ըստ ջուլյանելոյ ընթերցուածոյն։
Եւ յաւարտմանն, Սարկաւազն ձայնեաց։

() Բթի։

Բահանայն զարձգի և խաչախնդեաց ի վերայ Ժողովդեանն, ասելով։
Խաղաղութի՛ ամենեցուն։

Դպիղքն։

Եւ ընդ հողւոյդ քում։
Սարկաւազն։

Եւ ընկեղածութե լուարուք։
Սարկաւազն։

Արքայ լ՛էնտարանիս որ ըստ
Սատթէոսի։

Դպիղքն։

Փառքքեզ Թոր ամ մեր։
Սարկաւազն։

Պրօփուտմէ

Դպիղքն։

Լսէ՛ Լսորւած։

Եւ Սարկաւազն ընթերցցի զլ՛էնտարանն սուրբ։ Եւ յաւարտմանն ասացեն լ՛մենքեան։

Փառքքեզ Թոր ամ մեր։

Եւ ապա ասացեն զԵրկնական Դաւանութին ի ըման։

Ե. Ե. Ս. Ե. Ս. Ե. Ս. Ե. Ս.

Ի մի ամ հայր ա մենակալ, յարա ընչն երկնի և երկրի, երևե լեաց և աներևութից։

Եւ ի մի Թոր յմ քոյրդին Թոր, ծնեալն յայ հօրէ միածին աշխիլքն՝ յեութեանէ հօր։
Լ՛ճ յայ՝ լոյս ի լուսոյ՝ ամ ճշմարիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՛ ծնունդ՝ և ոչ արարած։

Ժե

Դպիղքն։

'Եյն ինքն 'ի բնութ հօր՝ որով
 ամ ինչ եղև յերկինս և 'ի վր
 երկրի, երևեւիք և աներև
 ոյթք: Որ յաղադս մեր մարդ
 կան և վն մերոյ փրկութեան
 իջեալ յերկնից մարմնացաւ,
 մարդ աջաւ, ծնաւ կապարե
 լապէս 'ի մարիամայ սրբոյ
 կուսէն հոգւովն սրբով:
 Որով հառ մարմին՝ հոգի և
 միտք, և զամ որ ինչէ 'ի մարդ,
 ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք:
 շարճաբէլ, խաչէլ, թաղէլ,
 յերկրորդ աւուր յարուցեալ,
 ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմ
 նովն նստաւ ընդաշմէ հօր:
 Վալոցէ նովին մարմնովն և
 փառօք հօր, 'ի դատել զկեն
 դանիս և զմեռելս: Որոյ թա
 դաւորուեն ոչ գոյ վախճան:
 Հաւատամք և 'ի սբ հոգին
 յանդէն և 'ի կառարեալն:
 Որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մար
 դարէս և յաւտարանս: Որ
 էջն 'ի յորդանան՝ քարոզեաց
 զառաքեալն, և բնակեցաւ 'ի
 սուրբան:

Հաւատամք և 'ի մի միայն ընդ
 հանրական և սուսքեւական
 եկեղեցի: 'Ի մի մկրտութի,
 յապաշխարութի, 'ի բաւոյն
 և 'ի թողութի մեղաց: 'Ի յա
 րութիւն մեռելոց: 'ի դա
 տաւանն յաւիտենից հոգ
 ւոց և մարմնոց: (Յարքայուին
 երկնից, և 'ի կենանն յաւիտե
 նականս:

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն
 յորժամ ոչ էր որդին, կամ
 էր երբեմն յորժամ ոչ էր սբ
 հոգին, կամ թէ յօնէից եղեն.
 կամ յայլմէ էութենէ ասեն
 ընկ զորդին նոյն, և կամ զսբ
 հոգին, և թէ՛ փոխոյսելք են
 կամ այլայլելք, զայնպիսին
 նզովէ կաթուղիէ, և առա
 քեւական սբ եկեղեցի:

Այլ Լուսանորին արացեալ:

Իսկ մէք փառաւորեսցուք որ
 յառաջ քան զյաւիտեանս
 երկիր պաղանելով սբոյ երրոր
 դութեն և մի անութեն հօր
 և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ.
 այժմ և միշտ և յա՛:

Սարկաւազն քարոզեացէ ձայնիւն :

Լ՛՛՛՛ Եւ խաղաղութեւ զտրաղա " :

Ղպեղբն :

Տէր ողորմեա :

Սարկաւազն :

Լ՛՛՛՛ Եւ հաւատով աղաչեա " :

Սիւնչ նոքա երգիցեն , Բաջնյն տաալ
ցէ զԼ'ջութա Դժածուկ :

ՏՐ մեր և վերկիչ յն ըս՝ որ
մեծդ ես ողորմութիւն ,

և առատ պարգևօք բարե-
րարութեւքոյ : Որդուքոյին կա-

ման Դժամուս յայսմիկ համ-

բերեցեր չարչարանաց խաչի
և մահու՝ յաղաթս մեղաց մե-

րոց : Լ՛՛՛՛ պարզեցեցեր առա-

տապէս զպարզեւս հոգւոյդ
արբոյ՝ երանելի առաքելոյն :

Հարորդս արա՛ և զմեզ տէ՛ր՝
աղաչեմք զքեզ՝ անձային պար-

զեւացդ , Թողութե մեղաց՝
և ընդունելութե հոգւոյդսից :

ՂՁայն :

Ուղի արժանանուրք եղիցութե
գոհութե վատաւորել զքեզ

ընդ հոր և ընդ սբ հոգւոյդ .
այժմ և միշտ և յաւի " :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Ղ

Խաղաղութե քով ըս՝ վերկիչ
մեր՝ որ ի վերե քան զամ

միտս և զբանս , ամիացո՛ւր զ

մեզ՝ և աներկիւղ պահեա՛

յամ չարէ : Հաւատարեա՛

զմեզ ը ճշմրիտ երկրպագուս

քո՝ որք հոգւով և ճշմար-

տութե քեզ երկիր պաշտեն :

Ս շղի ամենաւն բարորդու-

թեդ վայելէ վատք " :

() Երհնեալ տր մեր յն ըս՝ :

Լ՛՛՛՛ :

Սարկաւազն :

() Երհնեա՛ տր :

Բաջնայն խաչակնքեացէ ի վր ժո-
ղորդեանն . ամենով ի Ձայն :

ՏՐ ան Օրհնեացէ՛ զամենե " :

Յետ այսորիկ՝ Պատրիարքականոցոյն եթէ
եպիսկոպիտ իրաց հանցէ զեմիւտորոնն :

Սեկ . Սաղմուս ասացեք անսայ :

Ղպեղբն ասացեն զՍրբասացութիւն
ըստ խորհրդոյ անուրն :

Սեկ . Սի՛ դք յերախայից :

Ղպ . Սարմիւն անուանական :

Լ՛՛՛՛ քնապոյն ինկարկելով առ սբ
խորհուրդն :

Սեկ . Յարեալ եհար զսո " :

Ղպ . Լ՛՛՛՛ ցնծայնա ուղի հրա " :

Լ՛՛՛՛ ապա եղանակեացեն :

Ուրք զբոբէիցն :

Քէ

Լպ

Ի՛նչա՛ ի՛ Սարկաճագացն վերաբերիցի
սրբազան հայն՝ և անմահուէ բաժանին
ի՛նք սեղանն : Լ՛ճ մինչ նք երգիցեն՝
Ի՛րահանայն խոնարհեացի առաջի սբյ
սեղանոյն , և խորհրդաբար աղօթես
ցէ ՚ի ծածուկ :

Ո՛չ որ արժանի է յըմբռնե-
լոցս մարմնաւոր փառիւք
և ցանկութ՝ մատչիլ ՚ի սեղան
քո , կամ սպասաւորել արքու-
նական փառաց քոց : քանզի
պաշտել զքեզ մե՛ծ և ահա-
ւոր՝ երկնաւոր զօրութեցդ
իսկ է : Սակայն վասն անհաղի
բարերարութե քոյ՝ անպարա-
զըրելի բանդ հօր , եղեր
մարդ՝ և քահանայապետ մեր
երեւեցար : Լ՛ճ իբր Խոր ամե-
նեցուն՝ այսմ սպասաւորութե
և անախն զենման՝ զքահա-
նայութի աւանդեցեր մեզ :
Ս շ զի դու ես Խոր Ծած մեր՝ որ
տիրես երկնաւորաց և երկրա-
ւորաց : Որ ՚ի վր քերթբեա-
կան աթոռոյ բաղմիս , սերօ-
բէից Խոր և Թագաւոր խորոյ
էլի : Որ միայն սբ ես և ՚ի
սբս հանգուցեալ : Ի՛նչպէմ
զքեզ միայն բարերար և

հեշտաւոր • նայեա՛ յիս ՚ի մե-
ղուցել և յանախտան ծառայս
քո • և սրբեա՛ զհոգի և լոյ
միտս իմ յիմ պղծութե չարին :
Լ՛ճ բաւականացո՛ղն զօրութե
թեամբ սբ հոգւոյդ՝ որ զքե-
ցեալ եմ զքահանայականս
շնորհ , կալ սուտի սրբոյ սե-
ղանոյս՝ և քահանայադոր-
ծել զքո անադատ մարմինդ
և զպատուական արիւնդ :
Վէեզ խոնարհեցուցեալ լոյ
պարանոցս իմ , մաղթեմ • մի
դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն • և մի մերժեր զիս ՚ի
ծառայից քոց : Ի՛յլ արժանի
սրա մատուցանել քեզ զն-
ծայս զայս յինէն ՚ի մեղու-
ցեալ և յանարժան ծառայիս
քումմէ : Ս շ զի դու ես
որ մատուցանես՝ և մատչիս՝ և
ընդունիս՝ և ստաս , քն Ծած մեր :
Լ՛ճ քեզ վառս մատուցա-
նեմք հանդերձ անակիլքեն քո
հարբդ՝ և ամենասուրբ և
բարերար հոգւովդ • այժմ և
միշտ և յաւի՛ :

Եւ ընծյ ըն վերաբերեացն ի սեղանն :
 Եւ Քահնէն խնկարկեացէ ի վր սեղա-
 նոյն : Եւ լուծացէ զձեռան , ասելով :
 | Դժացցից սրբութիւն զձեռն :
 Սարկաւազքն :
 Եւ Էա խաղաղութիւն զտր ամ :
 Եւ Էա հաւատով Լար :
 Սինչ նորա քարոզիցեն , Քահնայն
 բացկատրած արթեացէ Ղաճաճուկ :

ԼԻՒՍՏՈՒՄԸ

զօրութիւն Լ արարիչ
 ամ լինելութեանց .
 որ յանկութենէ զընաւս ի
 ցուցակութիւն անեալ գոյա-
 ցուցեր : Որ Լ զմերա զհո-
 ղեղէն բնութիւն պատուեալ
 մարդասիրապէս , այսպիսի
 ահաւոր Լ անպատում խոր-
 հրդոյ կարգեցեր սպասա-
 չորս : Վաւ տէր՝ որում պա-
 տարագեմք զպատարագիս ,
 ընկալ առ ի մէջ զառաջա-
 դրութիւն զայս , Լ անարտեւ
 զաւ ի խորհրդականութիւն
 մարմնոյ Լ արեան միածնի քոյ :
 Վեղ թողուն մեղաց պար-
 զեւեալ ճաշակողացս զհաշ-
 զայս Լ զբաժակս :

Ղաճայն :

Ը նորհօք Լ մարդասիրութիւն
 տն մերոյ Լ իրկէն յոյ քոյ :
 ընդ որում քեզ հօր՝ միանգա-
 մայն Լ հոգւոյդ սքյ վայելե-
 փառք՝ ի խանութ :
 Խաղաղութիւն ամենեցուն :
 Վա . Եւ ը հոգւոյդ քում :
 Սեկ . Մատուծոյ . երկրորդա :
 Վա . Մաղի . քոյ տէր :
 Սեկ . Ողջոյն տուք միմեանց :
 Վա . Քս ի մէջ մեր յայտնե :
 Եւ համբարեացեն զսեղանն , Լ զմի
 մեանս : Լ Սարկաւազն ձայնեացէ :
 Վհիւ կաց ցաւք . երկրորդ :
 Վա . Մա . քեզ Մատուծ :
 Սեկ . Պատարագ . քս մատչի :
 Վա . Ողորմութիւն Լ խաղա :
 Քահնայն դարձցի Լ խաչակրեացէ
 Լ ասացէ Ղաճայն :
 Ը նորհօք , տէր , Լ անձայլն
 սրբարար զօրութիւնն հօր Լ
 որդւոյ Լ հոգւոյն սքյ , եղիցի
 ընդ ձեզ ընդ ամենեւեան :
 Վա . Միւն . Եւ ը հոգւոյդ :
 Սեկ . Ս զբունա՝ զգրուն :
 Վա . Միւնիք առ քեզ տէր :
 Սեկ . Եւ գոհացարուք զտնէ :
 Վա . Միւն Լ իրաւ :

Եթ

Սինչ

Բայե Եւրոպեի Գիր

Սինչ նորա երգիցեն, Քահնի ձեռն
նամանձ աղօթեաց ՚ի ծածուկ:

Արժան է ստուգապէս և
իրա՛ւ՝ ամենայորդոր
փութով միշտ երկիրսպագա
նելով փառա՛նորել զքեզ հայր
ամենակալ: Որ քոյին անդնե-
լի և արարչակից բանի՛ւդ զա-
նիծիցն բարձեր զկրճիմն:
Որ ժողովուրդ ինքեան առել
դեկեղեցի՝ սեպհակնանաց ըզ
հա՛ւատացեալս ՚ի քեզ: Եւ
զննելի բնութեամբ ըստ ՚ի
կուսէն անտեսութե՛ հաճե-
ցա՛ւ բնակիլ ՚ի մեզ: Եւ նորա
գործ անսպէս ճարտարապե-
տեալ՝ զերկիրս երկին արար:
Սքզի որում ո՛նչ հանդուր-
ժէին առաջի կալ զո՛ւարթնո
ցնն ջոկք՝ զարհուրեալք ՚ի
փայլակնացայտ և յանմատոյց
լուսոյ անութե՛դ, եղեալ
այդպիսիդ մարդ յաղագս
մերոյ փրկութեան՝ շնորհեաց
մեզ ընդ երկնայինն պարել
զհոգեղէն պարս:

Ի Զայն:

Եւ ընդ սերօբէսն և ընդ
քերօբէսն միաձայն սրբաա-
ցութե՛ յորինել նո՛ւադս,
և համարձակապէս դռէլով
աղաղակել ընդ նոսին
և ասել:

Դպիւքն:

Մբ. սբ. սբ. տր զօրութեց,
լի են երկինք և երկիր փառօք
քոյ. օրհնուի ՚ի բար՛:

Սինչ նբ երգիցեն, Քահնի բարկա
տարած ասացէ ՚ի ծածուկ:

ՄԻ՛ սբ. սբ. ես ճշմարտա-
պէս, և ամենատուրբ.
և ո՛վ որ պանծացի բովան-
դակել բանի՛ւ զքո ՚ի մեզ
զանբա՛ւ բարեգործութեան
զեղմունս: Որ և անդէն իսկ
՚ինսնմունս զանկեալն ընդ
մեղք՝ զանաղան եղանակօք
ինսմեալ սփոթեցեր. մար-
գարէիւք, օրինացն տո՛ւչութե՛,
քահնութե՛, և ստո՛ւերակերպ
երնջոցն մատուցմամբ: Իսկ
՚ի վախճան անուրցս այսոցիկ
զբովանդակ իսկ զպարտեաց
ի մերոյ

մերոյ խցեալ զդատակնիք ,
 ետուր մեզ զորդիդ քո միա
 ծին , պարտադան և պարտս .
 զենու մն և օծեալ . դառն և
 երկնաւոր հաց . քահանայա
 պետ և պատարագ : Ս ան
 զի ինքնդ է բաշխող . և նոյն
 ինքնդ բաշխի ի միջի մեռում
 միշտ անծախապէս : Ս և զի
 եղել հաւաստեաւ և սուանց
 ցնորից մարդ , և անշխիթ
 միութեամբ մարմնացեալ
 յածածնէն և ի սբ կուսէն
 մարխամայ . ճանապարհոր
 դեաց լ ամ կիրս մարդկայ
 ին կենցաղոյս առանց մեղաց :
 Լ չ յաշխարհակեցոյցն և յա
 ռիթն վերկուէ մերոյ եկեալ
 կտմաւ ի խաչն : Լ ռեալ ըզ
 հացն ի սբ յածային յանմահ
 յանարատ և յարարչագործ
 ի ձեռս իւր , օրհնեաց՝ գո
 հացաւ՝ եբեկ՝ և ետ իւրոյ
 ընտրեալ՝ սուրբ և բազմեալ
 աշակերտացն .
 ասելով :

(Ի Զայն :)

Լ ռեք՝ կերէք , Լ յտե
 Ս Լ Ր Ս Ի Ն Ի Ս
 որ վն ձեր և բազմաց բաշխի ի
 քանուի և ի թողուի մեղաց :

Պ ծածուկ :

Կոյնպէս և զբաժակն առել ,
 օրհնեաց՝ գոհացաւ՝ էարբ՝
 և ետ իւրոյ ընտրեալ՝ սբ և
 բազմեալ աշխրտացն , ասելով :

(Ի Զայն :)

Լ ռեք՝ ի աննէ ամբն , Լ յտե
 Լ Ր Ի Ի Ն Ի Ս
 նորոյ ուխտի , որ յաղագս ձեր
 և բազմաց հեղանի ի քանու
 թիւն և ի թողուի մեղաց :

Պ ծածուկ :

Լ չ զոյն միշտ իւր յիշատակ
 առնելով , պատուիրան անան
 դեաց մեզ բարերար որդիդ
 քո միածին : Լ չ իջեալ ի
 ստորին վայրս մահու , մարմ
 նովն զոր ի մերմէս ընկալաւ
 յազակ ցութի . և զնիդս
 դժոխացն աղարտեալ հըրե
 ղապէս . զքեզ միայն ծանոյց
 մեզ ճշմարիտ ան՝ զանդ կեն
 դանեաց և մեռելոյ :

Խա

Լ չ

Եւ առցէ զԴնծայսն ի ձեռն , և
ասացէ ՚ի ծածուկ :

Եւ արդ մէք փր ըստ այսմ
հրամանատրուէ յառաջ բե-
րել զայս խորհուրդ իրկական
մարմնոյ և արեան միածնիքոյ ,

Յիշեմք զդորա որ վան մեր
զիրկագործ շարչարանն :

Օ կենսատու Խաչելութին :

Օ երէքորեայ Թաղումն :

Օ երանելի Յարութիւնն :

Օ անմայ համբարձումնն :

Օ նստին ըստ մէք Տայր :

Օ ահաւոր և զիառաւորել
զմուսանգամ Վաղումն :

Խառնութեամբ , և օրհնեմք :

Եւ զընծայսն յաւան ինչ բարձրացու-
ցեալ մատուցէ առ Տայր :

Եւ զիցէ ՚ի վի սրբոյ սեղանոյն , ասե-
լով ՚ի Տայն :

Եւ զքոյս ՚ի քոյոց քեզ մա-
տուցանեմք , ըստ ամի և յա-
ղագս ամենեցուն :

Վա . Յամի օրհնեալ ես փր :

Սինչ երգիցեն ՚ի Բաճայն բաղ-
կատարած ասացէ ՚ի ծածուկ :

Օ քեզ արդարեւ տէր ան-
մեր գովեմք . և զքէն
դոհմանմբ հանապաղ : Որ
զանց արարեր զմերով անար-

ժանուբս . այսպիսի ահաւոր
և անպատում խորհրդոյ կար-

գեցեր պատահորս : Ո՛չ յա-
ղագս մերոց ինչ բարեգոր-
ծութեանց՝ յորոց յոյժ Թա-
վուր եմք , և միշտ ունայն
գտանկիմք հանապաղ . Վա ՚ի

քո՛ բազմազեղ ներողութիդ
ցանգ ապաւինեալ՝ համար-
ձակիմք մերձենալ ՚ի սպասա-
ւորութի մարմնոյ և արեան
միածնիքոյ ան մերոյ և իրի-
չին յի քի . որում վայելէ
փառք ի շնանու" :

՚ի Տայն ,
Խաղաղութի ամենեցուն :

Վա . Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սրի . ՚ի ատուծոյ երկրորդա" :

Վա . ՚ի առջի քոյ տէր :

Սինչ երգիցեն ՚ի Բաճայն խոնարհել
երկիր պագոյց սեղանոյն և ասացէ :

Եւ իրկագանեմք՝ և աղա-
չեմք և խնդրեմք ՚ի քէն բա-
րերար ան : ՚ի աքեա՛ ՚ի մեզ
և յառաջի եղել ընծայս յայս
զմտնջեանաւորակից քո և
զեակից սուրբ զհոգիդ :

Վա . Որքի քո՛ որ պատա" :

Իբ Եւ

Ծանոթեմք

Ի՛նչ կայեալ Սարկաւագն առ ընթեր
բահնին երկիւղին և դողութ մեծաւ
ասացէ՛ իցած, Լ՛մէն. (Օրհնեաւտէր:
Ի՛նչ Բահանայն խաչակնքեացէ զըն
ծայսն . ասելով ՚ի ծածուկ:

ՕՐՈՎ . Օ՛ՂՅԱՅՍ
օրհնեալ մարմին

ճշմարտապէս արաւ
ցէս ան մերոյ և փրկչին
Յիսուսի Վրիտաոսի:

Որով զհացս օրհնեալ մարմին
ճշմարտապէս արացե՛ս ան
մերոյ և փրկչին յի.բի:

Որով զհացս օրհնեալ մարմին
ճշմարտապէս արացե՛ս ան
մերոյ և փրկչին յի.բի:

Ի՛նչ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արացե՛ս
ան մերոյ և փրկչին յի.բի:

Ի՛նչ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արացե՛ս
ան մերոյ և փրկչին յի.բի:

Ի՛նչ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արացե՛ս
ան մերոյ և փրկչին յի.բի:

Որով զհացս և զգինիս օրհ
նեալ մարմին և արիւն ճշմար
տապէս արացե՛ս ան մերոյ և
փրկչին յի.բի . փոխարկելով
հոգւովդ քով սրբով:

Երես կրկնեաց:

Եղա ասացէ ՚ի Չայն:

Ո՞ր զեղեցի սա ամենեցուն
մեզ մերձեցեղաց , յանդա
տապարտութի , ՚ի.բաւութի
և ՚ի թողութի մեղաց:

Ի՛նչ Բահնին այսուհետև ոչ բարձրա
գոյն քան զընծայսն զձեռնս իւր տա
րածեալ , այլ խոնարհագոյն . և զայսն
ի նոյն յառե՛լ աղօթեաց ՚ի ծածուկ:

Սովա՛ն շնորհեա՛ զսէր՝ ըզ
հաստատութի և զլոյճալի զխա
ղաղութի ամ աշխարհի . սբ
Լիկեղցւոյ , և ամ ուղղախառ
Լպկպաց . Վահնից . Սար
կաւեց . Թաւե՛որաց . Լ՛շխար
հի . Իշխանաց . Դողովորոց .
Նանապարհորդեց . Սա՛նէ
լոց . Կապեց . Ստանգե
լոց . Լ՛շխատեց . և Ուրբ ՚ի
պատերազմէն բարբորաց:
Սովա՛ն և () դոց շնորհեա՛
զբարեխառնութիւն . և

իգ

Լ՛ն

Լ'նդոց զպողարերու թիւն :

Եւ Լ'խտացելոց 'ի պէս պէս
յաւն' փութապէս զաւուղ
ջութի :

Ստիւն հանդո՛ զամենեսեան
յառջապոյն 'ի քն զննջեցելն :

Օ նախահարս .

Օ հայրապետս .

Օ մարգարէս .

Օ առաքեալս .

Օ վկայեալս .

Օ եպիսկոպոսունս .

Օ երիցունս .

Օ սարկաւազունս . Եւ

Օ բնաւ ուխտ եկեղեցւոյ
քոյ սբյ : Լ' զամենեսեան
յաշխարհական կարգէ զարս
Եւ զկանայս՝ հաւատով վախ
ճանեալս :

'ի Չայն :

Լ'նդ որս Եւ մեղ այց արացես
բարերար անձ , աղաչեմք :

'ի պիբքն :

Յիշեա՛ տէր Եւ ողորմեա՛ :

'Բահանայն :

Լ' ծածնին սբյ կուսին Սարիս
մու . Եւ Յովհաննու մկրտչին .
Ստեփաննոսի նախավկային ,

Գ .

Եւ անՍրբոց եղևցի յաշատակ
'իսր պատարագս , աղաչեմք :

'ի պիբքն :

Յիշեա՛ տէր Եւ ողորմեա՛ :

Սարկաւազն յաջակողմն սեղանոյն
Չեռնամաճ ասացէ :

Լ' աքեւելոց սբց , մարգարէ՛ :

Լ' զ մինչնք երգիցեն դբարողս , 'Բա
հանայն ասացէ զԼ' յովթս . զի 'ի միասին
անարտեսցեն :

Յիշեա՛ տէր Եւ ողորմեա՛ , Եւ
օրհնեա՛ զսր կաթուղիկէ Եւ
ղառաքելական եկեղեցի քո ,
զոր փրկեցեր պատուական
արեամբ միածնի քոյ . Եւ ազա
տեցեր իսաղինս սրբով : Շնոր
հեա՛ ամա զանշորժ զնաղաղի :
Յիշեա՛ տէր Եւ ողորմեա՛ , Եւ
օրհնեա՛ զանձ ուղղախառ ե
պիսկոպոսունս՝ որք ուղիղ
վարդապետութեմ համառօտեն
'ի մեզ զբանն ճշմարտութե :

'ի Չայն :

Լ' չս առանէլ զեպիսկոպոսա
պետն մեր , Եւ զպատուական
հայրապետն անձ հայոց՝ զտէր
(այս անուն) Սթեփաննոս շնորհես
ցեա՛ մեզ ընդ երկայն անուրս
ուղիղ վարդապետութեմ :

Իդ

Լ' .

Ի՛նչ դարձել Սարկէ գնդայցէ Ի՛նչ ան
կողմն սեղանոյն . և բարոյցն սցէ բարձր :

Վոհուծի և փառաբանուի :

Սինչ նորա բարոյցն սցէ . Բահնայն
ասացէ շէջծա Ի՛նչ ամուսնի :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և
օրհնեա՛ զքո առաջիկայեալ
ժողովուրդս՝ և զպատար: զիս
մատուցողս : Ի՛նչ պարզեա՛ն
նց զպիտոյան և զօգտակարան :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և
օրհնեա՛ զուխտաւորս և ըզ
պողաբելիչս եկեղեցւոյ քում
սից . և որք յիշեն զաղքատս
ողորմածութի : Ի՛նչ հասո՛ն նց
զպարտս նց ը ընդաբոյս առա
տուէ քում հարկաբապտիկ
աստ և ի հանդերձելումի :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և գը
ծա՛ ի հոգիս հանդուցեալոցն :
Հանգո՛ զնա և լուսանորեա՛
և դասանորեա՛ ընդ սիս քո
յաղքայութեդ երկնից . և ար
ժանի՛ արա ողորմուէ քում :

Յիշեա՛ տէր և զհոգի ծառային
քոյ , (այս անուն .) և ողորմեա՛
նան ըստ մեծի ողորմութեան
քում , և հանգո՛ն այցելութի
Ի՛նչ երեսաց քոյ :

Վ

Ի՛նչ թէ կենդանի է :

Վրկեա՛ զնա յամ որոգայթից

հոգւոյ և մարմնոյ :

Յիշեա՛ տէր և զայնտիկ՝ որք
յանճնեցին մեզ յիշատակել
յաղօթս , զկենդանիս և ըզ
հանդուցելս : Կառաւարեա՛ն
զկամս հայրմանց նց և զմերս ,
ընդ ուղղորդն և որ ըն է
փրկութի : Ի՛նչ վարձատրեա՛ն
բողոքեցունց զանանց և զերա
նելի բարութիսդ : Ի՛նչ զտեալ
զխորհուրդս մեր՝ տաճարացո
յ ընդունակութի մարմնոյ և
արեան միածնի քոյ տն մերոյ
և փրկչին յի քի : Ի՛նչ որում
քեզ հօր ամենակողմ հան
դերձ կենդանարար և աղա
տիչ տբ հոգւովք , վայելե
փառք՝ իշխանութի և պա՛ :

Բահնայն դարձի և խաչակրքաց
և ասացէ Ի՛նչ այն :

Ի՛նչ եղևի՛ ողորմութի մեծիս
նց և փրկչիս մերոյ յի քի , ը
ձեզ ընդ ամենահեանդ :

Վ . Ի՛նչն : Ի՛նչ ը հոգւոյդ :

Ին

Ս

Սարկաւազն :

Լ՛ճԼս խաղաղուն զնոր ա" :

Լ՛մենայն սրբովք զորս յիշա-
տակեցաք՝ Լս առաւելապիս :

Ս ք մատուցել նք և անծայ-
ին պատարագիս որ" :

Ս նն սարկաւազն քարոզիցէ, Ռահնյն
ասացէ ՚ի ծածուկ :

ՄԾ ճշմարտութե և հայր
ողորմութե՝ գոհմանովք զքէն :

Ս ր ի վեր քան զերանելի նա-
հապետայն, զմեր պարտա-

ւորելոցս առաւել մեծարեցեր
զնութի :

Ս ք զի նոցա ան-
կողեցար • իսկ մեզ հայր հա-

ճեցար անուննիլ գթալով :

Լ՛ճ այժմ՝ անոր աղաչեմք զքէզ,

զայսպիսի առ ՚ի քէն զնորոգ-

և զպատուական անուննա-

գրութեան շնորհ, օրըստօրէ

պայծառացուցեալ ծաղկեցո՝

ի միջ եկեղեցւոյ քումսդ :

՚ի ջայն :

Լ՛ճ տուր մեզ համարձակա-

ւայն բարբառով բանալ ըզ-

բերանս մեր, կարդալ զքէզ

երկնաւորդ հայր՝ երգել և
ասել :

Լ՛ճ ՚ի պիւրքն բազկատարած եղանա-
կեացէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես, նք" :

Ս նն նորա երգիցէն, Ռահնայն ա-
ջօթեացէ ՚ի ծածուկ :

ՏՐ տերանց՝ ան մատուծոց :

Թաղաւոր յաւիտենա-

կան • արարիչ ամ արարածոց,

հայր ան մերոյ յի քի : Ս ՚ի տար-

զմեզ ՚ի փորձութի, այլ վերկեա՝ ի-

չարէ՝ և ապրեցո՝ ՚ի փորձութի :

՚ի ջայն :

Օ ի քոյ ե արքայութիւն և

շորութիւն և վառք յաւի-

տենան • ամեն :

Խաղաղութի ամենեցուն :

՚ի պիւրքն :

Լ՛ճ ընդ հողւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Ռատուծոյ երկրպագեսցուք :

՚ի պիւրքն :

Ռաւջի քո տէր :

Սարկաւազն :

() րհնեալ տէր :

Ռահնայն իտնարհեացի • և ան ժո-

ղովորդն չօրիցի ՚ի ծուռնկս :

Լ՛ճ Ռահնայն աջօթեացէ ՚ի ծածուկ :

Ս ր աղբիւրդ ես կենաց՝ և

բիշտակն ողորմութեան,

հողիդ նք • ողորմեա՝ ժողո-

ւիդ

նք

վրդէանա , որք խոնարհեալ
 երկիր պագանեն անութեան
 քում : Պահեա՛ զսասա ամ
 բողջ : Տպաւորեա՛ յողոշ
 սոցա զձե մարմնոյ ցուցակի ,
 առ ՚ի ժառանգութի և ՚ի վե
 ճակ հանդերձելոցդ բարեց :
 Ի Զայն :
 Բրիտտութի Եիսուսիւ տե
 լամբ մերով : ընդ որում քեզ
 հողւոյդ սբյ , և հօր ամենա
 խալի վայելե փառք ի շխանութի
 և պատիւ , այժմ և :

Եւ Բահայն առցէ զթ հայն ՚ի ձեռն :
 Եւ Սարկաւագն ձայնեացէ բարձր :
 Պրօսխումս :

Եւ Բահայն բարձրացուցէ անե
 ռե ամենայն ժողովրդեանն :
 Եւ ասացէ ՚ի Զայն :
 Ի Արբութիւն Արբոյ :
 Գպիւրքն բարձր Զայնիւ :
 Սիայն Աք , միայն ՏԲ , Եւ :
 Բահայնայն :

Օրհնեալ Հայր Սուրբ Իճ
 Ղշմարխտ :
 Գպիւրքն . Իճն :
 Բահայնայն :

Օրհնեալ Որդեդ Աք Իճ
 Ղշմարխտ :

Գպիւրքն . Իճն :
 Բահայնայն :
 Օրհնեալ Հողիդ Աք Իճ
 Ղշմարխտ :

Գպիւրքն . Իճն :
 Բահայնայն :
 Օրհնութի և փառք Հօր և
 Որդւոյ և Հողւոյն Արբոյ ,
 այժմ և միշտ :

Գպիւրքն :
 Իճն : Հայր Աք . Որդեդ
 Աք . Հողիդ Աք : Օրհնութի
 Հօր և Որդւոյ և սբյ Հող :
 Եւ մինչ նոքա երդեցեն զայս , Բա
 հայն խոնարհեալի , և աղօթեացէ
 Ի ծածուկ :

Սայեւնց տէր մեր յմ քմ
 յերկնից ՚ի սրբութեան
 քումն , և յաթուոյ փառաց
 թագաւորութե քոյ : Եւ ՚ի
 սրբել և ՚ի կեցուցանել զմեզ :
 Որ ընդ հօր նախն և աստ
 պատարադիս , արժանի՛ արա
 տալ մեզ յանարատ մարմնոյ
 քումն և ՚ի պատուական
 արեան . և ՚ի ձեռն մեր՝ ամ
 ժողովրդեանս :

Եւ զայս ասացեալ՝ երկրպագեցէ և
 համբուրեացէ զսեղանն :
 Իէ

Սուրբ Իճն և Բահայնայն
 Օրհնեալ Աք և Որդեդ
 և Հողւոյն
 և Բահայնայն

Լա՛ւ առեալ զմբ Սարմինն ողջ թացցէ՝
յանապահան լիբւնն , և ասասցէ :

ՏԻ անձ մեր՝ որ կոչեցեր
զմեզ յանուն միածնի
որդւոյ . քո բրիստոնեսյս , և
չնորհեցեր մեզ մկրտութիւն
հոգեւոր աւաղանաւնն 'ի թո-
ղութիւն մեղաց . և արժանի
արարեր զմեզ հաղորդիլ նբ
մարմնոյ և արեան միածնի քոյ :
Լա՛ւ այժմ աղաչեմք զքեզ նոր՝
արա՛ զմեզ արժանի ընդունիլ
զմբ խորհուրդս զայս մեզ 'ի
մեղաց թողութի : Լա՛ւ գոհութե՛
փառւորել զքեզ ընդ որդւոյ
և նբ հոգւոյդ , այժմ և " :

Լա՛ւ բարձրացուցէ ակնէրեւ ժողո-
վըրդեանն , և ասասցէ 'ի Զայն :

Ա նբ՝ 'ի նբ պատուական
Սարմնոյ և յ'Էբնէն նն մերոյ
և փրկինն յի . բի , ճաշակես-
ցուք սրբութե՛ , որ յլեալ 'ի
յիբրնից բաշխի 'ի միջի մեղում :
Սա՛հ կեանք , Յոյս , Յա-
րութի , Վաճուութի և խո-
ղութի մեղաց : Սաղմոս ասա-
ցէք նն նոյ մերում , ասղմոս

ասացէք երկնաւոր թագա-
ւորիս մերում աննահի , որ
նաոր 'ի կառս քերթէ ականս :

Սարկաւազն ձայնեցէ :

Սաղմոս ասացէք նն նոյ մերոյ՝
դալիբք ձայնիւ քաղց " :

Լա՛ւ Գաղիբքն եղանակեացէն :

Վն պատարագեալ բաշխի " :

Սինչ նորա երգիցէն , Վահանայն
ասցէ զմբ Սարմինն 'ի ձեռն , և համ-
բուրեացէ արտասուօք , ասելով :

Օ որ օրհնութի , կամ զոր
գոհութի 'ի վր հայլա
և թաժակիս ասասցուք :
Լա՛ւ (ն) զքեզ միայն օրհնեմք
հանդերձ հարբ և ամենամբ
հոգւովդ , այժմ և միշտ " :

Գարձեալ ասուցէ :

Խոստովանիմ և հաւատամ ,
զի դու ես Վն որդի Լ. Ե , որ
բարձեր զմեզս աշխարհի :

Լա՛ւ բեկեալ արկցէ 'ի բաժակն լրեան
ասելով :

Լրումն հոգւոյն Սրբոյ :

Լա՛ւ աղա սուեալ զմի մասն 'ի ձեռն ,
ասացէ արտասուօք և գոհութեամբ
առ հայր և Սրբի : 'ի ծածուկ :

Ե

ՏԵՅԻ

ԼՅՐ ՍՈՒՐԻ

որ անունանցեր լոյ
մեզ անունանակցու
թեամբ միածնի քոյ • և լու
սաւորեցեր մկրտութե
հոգեւոր աւանդանին • արժանի արա ըն
դունիլ զմբ խորհուրդս զայս
մեզ ի մեղաց թողութիւն :
Տպաւորեա՛ ի մեզ զչորհս
հոգւոյդ սբյ, որպէս իմբ
առաքեալսն՝ որք ճաշակեցին
և եղեն մաքրիչք ամ աշխրհի :
Եւ արդ՝ արդ հայր բարերար,
զհաղորդութիւն զայս մասնա
ւորեա՛ ճաշակման երեկոյն
աշակերտացն, բառնալով լոյ
խաւար մեղաց : Ս՛ի հայեր
յանարժանութիւն իմ, և մի ար
գեւոյնս զչորհս հոգւոյդ սբյ •
այլ ը անբաւ մարդասիրութե
քում՝ պարգեւեա՛ զսա քա
ւիչ մեղաց, լուծիչ յանցա
նաց : Ուր խոստացաւ և ասաց
տէրն մեր յն քմ թէ՛ ամ որ ու
տէ զմիմին իմ և ըմպէ զարիւն
իմ, կեցցէ ի յաւիտեան :

Ըրդ՝ արա զսա մեզ ի քա
ւութի, զի որք կեւիցեն և
արեցեն ի սմանէ, հանցեն
զորհնութի և զխառս հօրդ՝ և
Որդւոյդ և հոգւոյդ սբեոյ,
այժմ և միշտ՝ և յաւի՛ :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Գոհնամ զքէն Վն թուա
ւոր, որ արժանի արարեր զան
արժանս հաղորդիլ մբ մարմնոյ
և արեան քոյ : Եւ այժմ ա
ղաչեմ զքեզ • մի լիցի սա ինձ
ի դատասպարութիւն, այլ
ի քաւութի և ի թողութի
մեղաց • յառողջութի հոգւոյ
և մարմնոյ • և ի կատարումն
ամ դործոց առաքինութե :
Ուր զի սրբեացէ սա զուռն
իմ, և զհոգի և զմարմին իմ :
և արասցէ զիս տաճար և
բնակարան քանաւք երրոր
դութեդ : Օ ի ընդ սբս քո
արժանի եղէց փառաւորեղ
զքեզ ընդ հօր և ընդ սբ հո
գւոյդ, այժմ և միշտ՝ և՛ :

Իթ Սեյ

Այն Յօհաննու Սկեբերանին ասա
ցեալ Նշեթք:

Գոհանամ և մեծացուցա
նեմ և փառանորեմ զքեզ ար
ած իմ, զի զիս զանարժանա
արժանացուցեր յաւուր յայս
փիկ հարորդակից լինիլ անայ
ին և սոսկալի խորհրդոյ քում,
անարատ մարմնոյդ և պա
տուական արեանդ: Այս
տրիկ՝ զսոսա ի բարեխօսու
ունելով աղաչեմ, յամ աւ
ուրա և ի ժամանակս կենաց
իմոց ընդ պիւռութիւն պահեա
ղիս: Այ զի յիշելով զբարե
գործութիս քո, և կենդանի ե
ղէց ընդ քեզ. որ փն մեր չար
չարեցար և մեռար և յարեր:
Այ մերձեսցի, ար իմ և ան
խորտակիչն, կնքելով անձին
իմոյ պատուական արեամբդ
քով: Այ մենակաբոյ մաքրեա
ղիս սրբօք յամ մեռելոտի գոր
ծոց իմոց, որ միայնդ ես ան
մեղ: Այ միացո՛ղ զկեանս իմ ար
յամ վորձուծենէ. և զպա
տեբաղմոյն իմ դարձո՛ յինէն

յետս՝ պատկառեալ և ան
չեցեալ, որչափ յառնէ ի վր
իմ: Այ միացո՛ղ զճնացս մտաց և
լեզուի իմոյ, և զամ ճանա
պարհս մարմնոյ իմոյ: Այ
հանապտդորդ ընդ իս, ըստ
անուտ խոստմանց քոց՝ թէ
որ բաւե՛ղ զմարմն իմ և ընկե՛
ղարիւն իմ, նա յիս բնակեսցի,
և ես ի նմա: Վա՛հ ասացեր
մարդասեր, կացո՛ղ զբանս
անային անլուծանելի հրամա
նաց քոց: Վանդի դու ես
անձ ողորմութե և գթութե և
մարդասիրութե, և պարգևիչ
ամ բարեց: Այ քեզ վայելե՛
փառք՝ հանդերձ հարբդ և ա
մենամբ հոգւովդ, այժմ և՛:

Այս աղա տեսունագրեսցէ զինքն. և
խնդրեսցէ ի ճշմարտէն խոսուծոյ ըն
դ պէս պէս հայցունածս անձին իւրոյ, և
ժողովորէն, և աշխարհի: Այ թողու
թիւն խնդրեսցէ իւրոյ յանցանորայն,
թշնամեացն և ատելեացն: Այ ան
դէն աշխիւ և ժողովութեամբ ճաշ
կեսցէ ի մարմնոյն, և արքցէ ի բա
ժակէն. տեւելով:

Աստմին քո անապական լիցի
ինձ ի կեանս. և նբ լիւն քո
ի բաւութիւն ի թողլի մեղաց:

Լա՛ յարկազն հաղորդեցի : և յետ
հաղորդելոյն դարձի առ ժողովուրդն
և ասացէ բարձրանայն :

Երկու ղի՛ւն և հա՛ւատով յա՛ :

Լա՛ Վաղրէն բարձր ձայնիւ :

Ի՛ծ մեր և Թոր մեր երեւեցա՛ :

Լա՛ հաղորդեցի նոր ձեռնադրեալն .
բայց ո՛չ ի բերանն , այլ յափն տալով
զարուին : և ամենայն արժանաւորքն
հաղորդեցին : Լա՛ յետ հաղորդելոյն
խաչակնքեցին զժողովուրդն ընծայ
իւնն , և ասացէ :

Իկեցո՛ւ Թոր զժողովուրդս քո՛ և
օրհնեա՛ զժառանգութիւն քո .
հովուեա՛ և բարձրացո՛ զոտս
յայսմ հետէ մինչև յա՛խտեն :

Լա՛ Վաղրէն երգեցեն :

Ի ցաք ՚ի բարուեց քոց Թոր :

Բահնայն ասացէ Վա՛ծառուկ :

Վահանամբ զքէն չայր ամե-
նակալ՝ որ պատրաստեցեր մեզ
նաւահանգիստ սր զեկեղեցի
տաճար սրբութեան , ուր փա-
ռաբանի սր երրորդութիւն :

Ի՛լէլուիայ :

Վահանամբ զքէն Վի՛սթադա-
ւոր՝ որ պարգևեցեր մեզ կեն-
դանութի կենարար մարմնով
և արեամբ քով սրբով : Շնոր-
հեա՛ զքաւութի և զմեծ զոյոր
մութի : Ի՛լէլուիայ :

Վահանամբ զքէն չողի-
ռչմարիտ՝ որ նորոգեցեր սուրբ-
զեկեղեցի : Ենարատ պահեա
հաւատով երրորդութեանդ
յայսմ հետէ մինչև յա՛խտեն :

Ի՛լէլուիայ :

Սեկ . Լա՛ւա խաղաղութե գոր՛ :

Լա՛ւա հա՛ւատով ընկալեք՛ :

Վա . Վահանամբ զքէն Թոր՛ :

Բահանայն ասացէ Վա՛ծառուկ :

Վահանամբ զքէն քո՛ Թոր մեր՝
որ զայսպիսի ճաշակութեմ բա-
րութ շնորհեցեր մեզ իսրբութի
կենդանութե : Սովմբ պահեա՛
զմեզ սքս և անարտս , բնակել
զմեզ քո Թորային խնամօքդ :
Հովուեա՛ զմեզ յանդատանի
կամաց քոց սրբոց և բարե-
սիրաց : Սրով ամրացելք յԹով
բանասրկութիւն ընդդիմութեց ,
քում և եթ արժանի եղեցուք
լեւ ձայնի , և քեզ միայնոյ
քաջայարթ և ճմարիտ հո-
վուիդ հետեիլ : Լա՛ առ ՚ի
քէն լուսնիլ զպատրաստեալ
տեղի յարքայութեդ երկնից :

Լա

Ի՛ծ

Ի՞նչ մեր և Թոր մեր և փրկիչ յս
քս : Որ էս օրհնէլ ընդ հօր և
ընդ մեր հոգւոյդ , այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ինքնին , սնհաս , երբեակ
ինքնուէդ . հաստիչ , ընդու
նող , և անբաժանելի , միաս
նական մեր երրորդութեդ ,
կայելէ փառք՝ ի շնանութի և
պատիւ , այժմ և միշտ և :

Ի՞նչ ապա առցէ շէնտարանն մեր 'ի
ձեռն իւր : Ի՞նչ երկոյս երկրպագեալ
համբուրեացէ զմեր սեղանն : Ի՞նչ իջա
նելով 'ի մէջ եկեղեցւոյն , ասացէ
շէնտութս 'ի Ձայն :

Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք
օրհնեն զքեզ Թոր , և մեր առ
նես զյուսացէս յիւրեղ . կե
ցո՛ղ զժողովուրդս քո՛ւ և օրհ
նես՝ զժառանգութիւն քո :

Օ լուսնս եկեղեցւոյ քոյ պա
հես : Սրբեա՛ն զոսա՛ն՝ որք
ողջունեցին սիրով զկայելութի
տան քոյ : Գո՛ւ զմեզ փառա
շարեա՛ն անձային զօրութ քով .
և մի՛ թողուր զյուսացեալս 'ի
քեզ : Օ Խաղաղութի՛ն պար
գեւես՝ ամ՝ աշխարհի . եկե
ղ .

ղեցեաց , քահանայից , Թա
գանորաց քրիստոնէից , և
ղինուորեալ մանկանց նոյ . և
ամ՝ ժողովրդեանս : Օ ի ամ
տուրք բարիք՝ և ամ՝ պար
գեւք կատարելք , 'ի վերուստ
են իջեալք առ 'ի քէն . որ էս
հայր լուսոյ : Ի՞նչ քեզ վայելէ
փառք՝ ի շնանութ :

Ի՞նչ Գպիւրքն ասացեն երկոյս :
Եղիցի՛ անուն ան օրհնեալ :
Ի՞նչ 'Բհնն դարձցի առ ժողովուրդն :
Ի՞նչ ասացէ 'ի Ձայն :

Խատարումն օրինաց և մար
գարէից դո՛ւ էս քս անձ փր
կիչ մեր . որ լցեր զամենայն
հայրակամ տնօրէնութիւն քո .
ընց և զմեզ հոգւովը քով
սրբով :

Եղա Սարկաւազն ձայնեցէ :
Որթի :
'Բահանայն :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Գպիւրքն :
Ի՞նչ ը հոգւոյդ քում :
Խարկաւազն :
Եղիկւղանութ լուսնութ :
Ե

Արդ լ'էտարանիս որ ք (Յօհաննու :
(Գլուխ Լ'ապիլն . Վամար Ծ :

ԱԿ ՕՂԻՆԻ
Էր բանն . և բանն էր
առ ԾԾ . և ԾԾ էր բանն :

Նա էր խկզբանէ առ ԾԾ :
Լ'մենայն ինչ նովան էղլ .
և առանց նորա եղև և ոչ ինչ
որ ինչ եղևն : Նովան կեանք
էր . և կեանքն էր լոյս մարդ
կան : Նէ լոյսն ՚ի խաւարի
անդ լուսանորէ՛ . և խաւար
նմա ոչ եղև հասու : Նշլ
այր մի առաքեալ յոյ՛ անուն
նմա յօհաննէս : Սա եկն ՚ի
վկայութի՛ զի վկայեացէ վասն
լուսոյն . զի ամենեքին հաւա
տասցեն նովան : Ոչ էր նա
լոյսն . այլ զի վկայեացէ՛ վասն
լուսոյն : Ն'ր լոյսն ճշմարիտ .
որ լուսանոր առնէ զամենայն
մարդ՝ որ գարցէ յաշխարհ :
Յաշխարհի էր . և աշխարհ նո
վան էղև . և աշխարհ զնա
ոչ ծանեան : Յիւրան եկն՝
և իւրքն զնա ոչ ընկալան :

Ե

Իսկ որք ընկալան զնա , և ո
նց իշխանուի որդիս Ծ ընկ
որոց հաւատասցեն յանուն
նորա . Ոյք ոչ յարենէ , և
ոչ ՚ի կամաց մարմնոյ՝ և ոչ ՚ի
կամաց առն . այլ յոյ ծնան :
Նէ Բանն Սարմին եղև՝ և
բնակեցան ՚ի մեղ : Նէ տեսաք
զվառս նր՝ զվառս իբրև լոյ
միածնի առ ՚ի հօրէ , լի շնոր
հօք և ճշմարտութեամբ :

Յօհաննէս վկայեաց վն նր .
աղաղակեաց և առէ . սա է՝
զորմէ ասէի , որ զինի իմ գա
լոցն էր՝ առաջի իմ եղև . զի
նախ քան զիս էր : Օ ի ՚ի լ
լուծենէ անտի նր մեք ամե
նեքին առաք շնորհս . միդա
նակ շնորհաց : Օ ի օրէնքն ՚ի
ձեռն մօսէսի տունն . շնորհք
և ճշմարտութի՛ ՚ի ձեռն յսի
քսի եղևն :

Սարկաւադն :

Մէ խալիւն աղաղեսցէք զոր :
Քահանայն :

Պահպանեա՛ զմեզ քն ԾԾ մեր :

Սարկաւադն :

() րհնեցից զոր յամ Ժամ :

ԼԷ

Ե

Լա՛ Վահանայն խաչանքեաց զԺո
ղովուրդն, և ասասցէ բարձր:

()Բհնեա՛լք եղբուք ՚ի շնոր
հաց Խճ Հոգւոյն • երթա՛յք
խաղաղութե՛ք • և Խոր եղեցի՛
ընդ ամենեսեանդ:

Լա՛ Վալերեն ասասցեն:

՚Խոր պարծեսցի անձն իմ՝:

Լա՛ ընդ սաղմոսէն դպրաց՝ բաշխեա
լի Նշխար: Լա՛ յաշարտմանն Վա
հանայն դարձցի յարեւելս՝ և երկրպա
ղեացէ սուանի սրբոյ սեղանոյն երկոյս՝
և ասասցէ:

Տե՛ր Յիսուս Վրբատու ՄԺ՝
ողորմեա՛ ինձ:

Լա՛ մոտալ յաճանդատունն մերկաս
ցի ՚ի զգեստուցն: Լա՛ երթեցէ խա
ղաղութեամբ:

Յիշատակարան:

առք և գոհուի՛ ան

զրա՛ւ յաճխոնիկ:

Լ՛մենասցի Լերրոյ

դութեանն և Ս՛իսանականի

Լ՛ծութեն Հօր և Որդւոյ և

Հոգւոյն: Եւ ՚՝ հաստողին հա

նուրց, և կատարելագործողին

ամիրաց և իրակունց բաղնց:

Որոյ համատարած շնորհաց

օծանդակութե՛ք էառ զկոտա

լումն նորոգ տպադրուէ Խ

կորհրդատետրս, ՚ի ձեռն

տունի սրբանունէր Վահա

նայից ՚ի սրբազնագործութե

Լ՛ծայնոյ կորհրդոյն: ՚ի թու՛

ականկա մերում ռմէ, և ՚ի

սեպտեմբերի վերջն • ՚ի յետի

նահանգէտ Միթուս Սուրբ

Լ՛ԶՄԻՆԻՆԻՆ

՚ի Հայրապետութեան ՏՆ

Ղուկասու Սքզն Վաթղիմի

ամ Հայոց:

Լա՛ ՚ի պատրիարքէն սբյ Լորու

ստէ մի և Կոստնդնուպոլսոյ,

ՏՆ Յովակիմայ, և ՏՆ Օա

բարեայ Լ՛բհի Լալիակնացն:

Ը

Ը

Ի՞րդ՝ խնդրի ի սրբաշնադործ
դասուցդ՝ Վահանայական,
որք վայելէք զվայելչատիպ նբ
Պատարադ ամատոյցս, յիշէ՛լ
ի՛ Քս, շհատատօրն Տպարա
նիս՝ զհոգեւոյս ՏԻ Սիմեօն
բազմաշնատ և սրբազան
Սաթուղիկոսն:

Ի՛նչ զտուօրն ծախուց հաս
տատեցման Վործարանիս՝ ըզ
ջուղայեղի խօջաջանեան լու
սահողի Վրիգոր աղայն, և
զծնօղն իւր, և զամ աղգայ
խնան, և զբոյրն նորա զբարե
պաշտուհի Օ խմիտայն:

Սանաւանդ՝ յիշեալիք զճու
ղայու Լըւսանցի և ի Սուրաթ
բաղաքի բնակեալ Վաստէր
և մեծահաւատ Պարոն Ի՛նչ
տիսն, և զհանգուցէ՛լ հայրն
իւր զԱթ աղայն. և զԱպրն
բարեպաշտուհի. նաև զկե
նակիցն իւր զՌզուրլուն,
և զգուստրն Սարխաֆն, և ըզ
վաղաթառամ Օ աւիւռնան.
և զայլ ամենայն մերձաւոր և

հեռաւոր լ՛ղգականն նորին՝
զկենդանիսն և զննջեցեալն:

Այս զինոյն բարեմիտ Պարոն
Ի՛նչտիքի խնդրանօքն և ար
դեամբքն տպագրեցաւ նբ
Սատեանս՝ ի բարի յիշատակ
նմա և նորայնոցն: Սրոց ամե
նեցուն ողորմեսցի՛ Քս ը մե
ծի ողորմութեն իւրում, քա
նէսցէ՛ զյանցանա նոցա, և
արժանացուցէ՛ զնոսա մոկց
արքայութեն ընդ կամարախ
և ընդ սիրելիս իւր:

Ի՛յլև յիշեալիք զբանդաւօրն
նոր գրոցս և ամ պարագայիցն
զվարպետ Յարութիւնն, և
զտիրացու Կաջատուրն. և
զգրաշար Սաղաքիայն, և ըզ
Ի՛շէքսանդր Սարկաւադն, և
զայլ աշխատաւորս Վործարա
նիս: Ի՛նչ զյիշօրդ յիշեացէ՛
ՏԻ ողորմութիւն իւրով.
Ի՛մէն:

ԱՆԲԹ:

Է

